

Men vraagt u dan, of het voor een Christen toch niet eigenlijk aankomt op waarheid voor God in het binnenste. Men houdt u voor, dat heel de Schrift ons telkens wijst op Hem, die het hart kent en de nieren proeft. Iets Pharizeesch oordeelt men dat in alle uitwendig godsdienstig vertoon ligt. Maria, niet Martha, heeft het goede deel gekozen. En immers de ware aanbidders zijn zij, die den Vader aanbidden in geest en waarheid.

Afgekeurd wordt uit dien hoofde al wat de godsvrucht te zeer naar buiten draagt, en geprezen al wat zich in de binnenkamer terugtrekt. Geen gebod overluid, maar het stilgebed op de knieën; en nooit waar anderen bij zijn.

Het spreken met anderen over »het geloof» wordt dan beter nagelaten. In stille liefde en toewijding kan men immers »ook zonder woorden» den Christus prediken.

Ook aan de kerk en den uitwendigen dienst des Heeren mag niet te zeer geacht. In al dat uitwendige ligt toch het wezen der zaak niet.

Voor al in het werk der zaligheid hangt immers alles eenigzins aan de werking in ons van den Heiligen Geest, en die Heilige Geest werkt in het verborgene.

Zoo nu wil Jezus dat ook ons gebed in het verborgene, in het verborgene onze aalmoes en ons vasten zij. Al wat openlijk geschiedt heeft zijn loon weg; en alleen wat de Vader in de hemelen in het verborgene ziet, heeft een loon voor eeuwig.

En daarom zij uw Christendom een *stil* Christendom. Een Christendom zonder te veel belijden. Zonder veel gespreks met anderen. En bovenal een Christendom aan elken strijd gespaard, en nooit u verlokend om ter wille van de waarheid, die uw hart belijdt, met anderen u in twist te mengen.

Zoo willen het thans velen. En de wereld hecht daar haar zegel aan. »O, Gewisselijk, die *stille* Christenen zijn de *echte* Christenen!»

Just zoals de lieden der wereld het steeds gewild hebben: De godsdienst een stille, ongeroemde zaak. Een zaak tusschen ieders hart en zijn God, en waarvan men dus in het gemeene verkeer »nootdult heeft».

Reeds die lof en prijs van de lieden der wereld toont u, dat hier een adder onder het gras schuilt.

Want natuurlijk er ligt een onbetwistbare waarheid in, dat het Koninkrijk Gods niet in woorden ligt, maar in *kracht*. Het moet u steeds meer op het hart gebonden, dat niet uw roepen van »Heere Heere», maar uw doen van den wil des Vaders, die in de hemelen is, u doet wandelen den weg naar Gods Koninkrijk op. Neen, het Koninkrijk Gods komt niet met uitwendig gelaat. Het is *binnen* in uw harte.

Merkt ge dus in uw hart zekere neiging, om met uw vroomheid te koop te loopen; bestraft ge uzelf op Pharizeesche veruitwendiging van uw geloof; en vernadert ge u aan uw eigen hart, dat uw mond uw hart te zeer vooruitloopt; bestraft dan in uzelfen dit kwaad, spien u aan al wat u bij anderen om uw vroomheid eere kon geven, en rust niet eer de zalige gemeenschapsoefening met het Eeuwige Wezen ook bij u *boven alles* ga.

Dit kan niet genoeg vastgehouden. Zonder de mystiek des gemoeds is uw geloof geen Christelijk geloof meer. Zielseenzaam, maar met God gemeenzaam, is voor het zoet en zalig genieten het hoogst, het rijkst, het heerlijkst.

Mits, en hier hangt alles aan, *mits* ook uw godsvrucht onder de tucht van het Woord sta, en niet willoos afdrijft op den stroom van uw mystiek gevoel.

En wat zegt dan dit Woord u? Heeft uw Jezus zijn geloof in stilte voor zich zelve verborgen, of is hij uitgegaan prekende en getuigende, ijverende met een ijver die hem verteerde, en zich in den dood gevende voor de openlijke, de luide, de heel Jeruzalem en Judea doorklinkende belijdenis van zijn God?

Merkt ge soms van de patriarchen, merkt ge van de profeten, merkt ge van de David of Aäsa, dat zij hun godsvrucht tot een mystiek genieten in de ziel hebben bepaald? Of zijn niet veeleer alle deze mannen Gods uitgegaan, predikende en getuigende, strijdende en worstelende, om de lengten terug te drijven en de waarheid Gods ingang te doen vinden? Wat zegt Jezus tot dezelfde jongeren, voor wier oer hij het geheim eener innige stille godsvrucht geopenbaard had? Moeten ze, als hij weg zal zijn, zich stille houden, en God die in de binnenkamer diene; doch zonder zich te mengen in de publieke worsteling? Maar de Heere legt hun immers den last op, dat ze *zijn getuigen* moeten zijn. Eerst zendt hij ze uit in alle steden en vlekken van Israël. Dan moeten ze in Jeruzalem den Heiligen Geest verbeiden. En van Jeruzalem moeten ze de wereld ingaan, altoos met dien eigen last, om *niet* te zwijgen, maar te *spreeken*; niet stille te zijn, maar getuigenis te geven; en niet het publieke terrein te mijden, maar op de markt te Ephese en op den Areopagus te Athene te ijveren, te pleiten; als het moet, te lijden, voor zijn naam.

En zeg nu niet: »Dat gold voor de apostelen en oudtijds voor de profeten, en zoo nu nog ten deele voor de dienaren des Woords; maar ik ben noch het één noch het ander. Mijn hoogste aspiratie is een *stille* volgeling van den Man van smarten te zijn. En *alzo* voor mij geldt dat niet!»

Zie toch, als Jezus geheel in het algemeen zegt: »Wie mij *belijden* zal voor de menschen, dien zal ik belijden voor mijn Vader die in de hemelen is» sterker zelfs nog dreigt: »Zoo wie mij *verloochenen* zal voor de menschen, dien zal ik verloochenen voor mijn Vader die in de hemelen is» durf ge dan heusch zeggen, dat dit niet raakt; u geen plicht oplegt; en ook voor u niet den maatstaf aanwijst, waarnaar ge eens voor eeuwig zult geoordeeld worden?

Als Jezus spreekt van de zijnen als van een stad op een berg, die niet verborgen kan zijn, staat gij daar dan buiten? Moet dan ook gij niet een licht op den kandelaar zijn? En geldt dan ook voor u de roepstem niet, om uw licht zoo te laten schijnen voor de menschen, dat ze uw goede werken zien, en uw Vader die in de hemelen is verbeiden mogen?

En, om niet meer saam te lezen, als de heilige apostel ten leste den vasten stielgel zel, dat ge »met uw hart wel geloofet ten rechtvaardigheid, maar met uw mond belijden moet ter zaligheid», zult gij dan den euvelen moed hebben, om dat klaar en helder getuigenis te weerspreken, als kwam het voor u op kloek en moedig belijden van uw Heiland niet aan?

Neen, de kerk van Gods heiligen is niet een mijmerende en zwijgende, maar sprekende,

getuigende, ijverende en jubelende gemeente! We kunnen niet nalaten, riep Petrus uit, te spreken en te getuigen van de dingen die ons hart vervullen. En het is naar dit woord van den apostel, dat de eerste gemeente de wereld is ingegaan, om met onweerstaanbare kracht duizend en nogmaals duizend zielen voor den naam des Heeren te veroveren en te doen knielen bij Golgotha's kruis.

De man ijverde en de vrouw. De slavin won de ziel van haar heer. De jongedochter stierf liever op den brandstapel dan dat ze van haar Heere en Heiland zwijgen zou.

Er was bezieling, er gatte leven, er ging een reuke van heiligen ijver in alle kringen der maatschappij uit. Het was als het ruischen van een stem veler wateren, die één lofied zong voor het Lam, dat geslacht was.

En dat ging niet in stilheid, noch in kalmen vrede. Veeleer wakte de Banier des kruises, allerwegen waar ze geplant werd, strijd en twist en wrijving. Het kwam tot botsingen. Tot geweldadigheden. De kerkerdeuren openen zich, om deze jubelende Christenmannen en Christenvrouwen tot zwijgen te brengen. Ja, het schavot werd opgericht en de beul deed zijn bloedig werk, om hun belijdenis van den eenig Dierbare in hun bloed te smoren. Maar, en hierin school het geheim hunner kracht, voor één die stierf verwekte de Heere er tien anderen, die van zijn lof getuigden.

En zoo is toen de menigte voor Christus gewonnen. Niet door stil verborgen mystiek, maar door openlijk, door rusteloos, door niets ontziend belijden van den Heiland der wereld is de wereld aan de voeten van den Christus gebracht.

Wantrouw daarom, bid ik u, die valsche stem, die u het zoet der verborgen en stille godsvrucht aanprijdt, om u van het kloek en moedig belijden van uw Heiland terug te houden.

Zeer zeker, als ge met het hart niet eerst geloofet ter rechtvaardigheid, kunt ge niet met den mond belijden tot uw zaligheid. Maar dan ook omgekeerd, als ge *kunt* zwijgen, als ge terugschrikt voor het belijden, en als de drang om voor uw Heiland in elken kring uit te komen, u vreemd is, vraag dan uzelf af, of het met het verborgen geloof des harten bij u wel recht staat, en of ge u wel waarlijk voor uw God in Christus gerechtigd acht.

Zonder goddelijk licht in het hart kan er geen schijnfel naar buiten stralen; maar ook als dat licht van Boven waarlijk in